

§ 196

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019–2021

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen esittelijän ehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelmaksiksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen antamat vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet (liite 5).

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sote-palveluiden laskennallinen tuottavuustavoite on annetulla menoraamilla 1,3 %. Toimialan painelaskelmien mukaan sosiaali- ja terveystoimialaan kohdistuu kysynnän kasvua johtuen väestönkasvusta, yli 75-vuotiaiden määrän suuresta kasvusta sekä lastensuojelun merkittävästä palvelutarpeen kasvusta. Ikääntymisen ja väestönkasvun aiheuttama palvelujen tarpeen kasvu on toimialan arvion mukaan noin 14 miljoonaa, minkä lisäksi menopaineita tulee mm. kustannustason noususta ostopalveluissa ja palkankorotuksista. Kokonaispaine on noin 20 miljoonaa, josta kaupungin strategian mukainen tuottavuustavoite 0,5 % on noin 7 miljoonaa, minkä jälkeen jää vielä 12 miljoonaa säästettäväksi. Tuottavuutta parantavilla toimenpiteillä voidaan hillitä kustannusten kasvua tiettyyn rajaan saakka, mutta tässä mittaluokassa se on haastavaa palvelujen laatua ja määrää heikentämättä.

Tämän vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdennetaan sosiaali- ja terveystoimialalle käytettäväksi seuraavasti:

1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen 5 milj. euroa
 - ennaltaehkäisevien palvelujen ja avopalvelujen vahvistamiseen
 - lastensuojelun sijaishuollon tarpeen kasvuun vastaamiseen
2. Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen 6 milj. euroa
 - palveluneuvonnan ja -ohjauksen sekä varhaisen palvelutarpeen arvioinnin vahvistamiseen

21.08.2018

- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittävillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla

3. Palvelujen saavuuden turvaamiseen 2 milj. euroa

- sähköisten palvelujen lisäämiseen osallisuuden vahvistamiseksi, matalan kynnyksen kontaktien mahdollistamiseksi ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi asiakkaan omassa toimintaympäristössä
- terveysasemapalvelujen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuuden parantamiseen.

Talousarvioesityksen sitovien tavoitteiden mittareiden lisäksi lautakunnan tahtotila on, että vuoden 2019 jälkeen pyritään mittaamaan myös kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien määrää. Näin ollen sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että toimiala ryhtyy toimiin teknisten kyvykkyyksien päivittämiseksi, jotta tätä tunnuslukua pystytään tulevaisuudessa mittaamaan.

Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään seuraavasti: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulla 21 muutetaan kohta "Omaishoidon tuen käyttöä palveluiden tuottamistapana tuetaan edelleen vahvasti" muotoon "Omaishoidon tuen käyttöä tuetaan edelleen vahvasti".

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen uusi kappale: "Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sote-palveluiden laskennallinen tuottavuustavoite on annetulla menoraamilla 1,3 %. Toimialan painelaskelmien mukaan sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuu kysynnän kasvua johtuen väestönkasvusta, yli 75-vuotiaiden määrän suuresta kasvusta sekä lastensuojelun merkittävästä palvelutarpeen kasvusta. Ikääntymisen ja väestönkasvun aiheuttama palvelujen tarpeen kasvu on toimialan arvion mukaan noin 14 miljoonaa, minkä lisäksi menopaineita tulee mm. kustannustason noususta ostopalveluissa ja palkankorotuksista. Kokonaispaine on noin 20 miljoonaa, josta kaupungin strategian mukainen tuottavuustavoite 0,5 % on noin 7 miljoonaa, minkä jälkeen jää vielä 12 miljoonaa säästettäväksi. Tuottavuutta parantavilla toimenpiteillä voidaan hillitä kustannusten kasvua tiettyyn rajaan saakka, mutta tässä mittaluokassa se on haastavaa palvelujen laatua ja määrää heikentämättä.

21.08.2018

Lisäksi muutetaan päätösehdotuksen kolmannen kappaleen ensimmäinen lause alkamaan seuraavassa muodossa: "Tämän vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdenneetaan...."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansa vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään päätösehdotuksessa esitetyn jakosuunnitelman kohdan 3 viimeiseen kohtaan "sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen" siten, että koko kohta 3 kuuluu seuraavasti:

"Palvelujen saavuuden turvaamiseen 2 milj. euroa

- sähköisten palvelujen lisäämiseen osallisuuden vahvistamiseksi, matkan kynnyksen kontaktien mahdollistamiseksi ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi asiakkaan omassa toimintaympäristössä
- terveysasemapalvelujen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuuden parantamiseen."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Heidi Ahola: Muutetaan päätösehdotuksesta kohta "- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen monipuolisilla ja riittäväillä palveluilla" seuraavasti: "- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla".

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 4:

Jäsen Heidi Ahola: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraava lause: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa vastataan alan työvoimapulaan myös alan pienimpiä palkkoja nostamalla erityisesti työvoimapulasta kärsivissä tehtävissä."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 5:

Jäsen Mari Rantanen: Lisätään päätösesitykseen uusi kohta: "Samalla sosiaali ja terveyslautakunta toteaa, että pääasiallisesti maahanmuutosta johtuva väestönkasvu vanhusväestön palveluntarpeiden ja lasten-

suojelun tarpeiden lisäksi rasittaa jo ennestään tiukkaa talousraamia. Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalveluiden 23,4 prosentin budjettikasvu on omiaan heijastamaan menolisäyksiä myös muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin Helsingissä."

Jäsen Mari Rantasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 6:

Jäsen Leo Bergman: Lisätään päätösesitykseen uusi kohta: "Talousarvioesityksen sitovien tavoitteiden mittareiden lisäksi lautakunnan tahtotila on, että vuoden 2019 jälkeen pyritään mittaamaan myös kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien määrää. Näin ollen sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että toimiala ryhtyy toimiin teknisten kyvykkyyksien päivittämiseksi, jotta tätä tunnuslukua pystytään tulevaisuudessa mittaamaan."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Vastaehdotus 7:

Jäsen Mari Rantanen: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulla 5 esitetty "Palvelutarpeisiin vastaamiseksi toiminnassa painotetaan erityisesti kotona asumista tukevia ja kuntoutumista edistäviä palveluja" muutetaan muotoon "Palvelutarpeisiin vastaamiseksi toiminnassa painotetaan erityisesti kotona asumista tukevia ja kuntoutumista edistäviä palveluja kuitenkin siten, että ympärivuorokautisen hoivan piiriin pääsee kun kotona asuminen ei ole turvallista ja kuntalaisen tarpeita vastaava".

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Mari Rantasen vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 8:

Jäsen Mari Rantanen: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulla 5 esitetty "On todennäköistä, että myös osa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneista jää tai muuttaa muualta Suomesta Helsinkiin, ja osa heistä tarvitsee kiireellistä tai välttämättömiä sosiaali- ja terveyspalveluja" muutetaan muotoon "On todennäköistä, että myös osa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneista jää laittomasti maahan ja osa heistä hakeutuu Helsinkiin ja kaupungin kiireellisten ja välttämättömien sosiaali- ja terveyspalveluiden piiriin."

Jäsen Mari Rantasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

21.08.2018

Vastaehdotus 9:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 13 kolmannen kappaleen toiseksi viimeisen virkkeen jälkeen: "Ikääntyneiden palveluketjun saumattomuuden edistämiseksi uusien monipuolisten palvelukeskusten rakentamista pyritään kiirehtimään ja kotihoidon toimimista palvelukeskuksista käsin edistämään."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 10:

Jäsen Tapio Bergholm: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulle 17 sitovien toiminnallisten tavoitteiden kohdan Palvelurakenteen keventäminen mittari "Ympäri vuorokautisessa..." muutetaan seuraavaan muotoon: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja tehostetussa palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2018 verrattuna. Ympäri vuorokautisen hoivan määrää nostetaan vastaamaan paremmin tällä vuosituhanella tapahtunutta ikäihmisten (yli 75-vuotiaiden ja erityisesti yli 85-vuotiaiden) lukumäärän kasvua."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Vastaehdotus 11:

Jäsen Heidi Ahola: Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 7 neljäs kappale seuraavaan muotoon: "Ikääntyneiden palveluisa palvelurakenteen muutosta jatketaan. Toiminnan painopistettä siirretään kotona asumisen tukemiseen siten, että jokaiselle vanhukselle voidaan taata hänelle sopivin hoitomuoto. Ympäri vuorokautiseen hoitoon pääsemistä parannetaan niin, että hoitoon pääsee aina silloin kun hoidon turvaaminen kotona ei ole enää mahdollista. Helsingin sairaalassa painopiste on geriatrisessa akuuttihoitossa, kuntoutuksessa ja palliativisessa hoidossa. Tavoitteena on, että sekä sairaala- että arviointi- ja kuntoutustoiminnassa aiempaan asumiseen palaavien osuus nousee. Pyöröviilmiön vähentämiseksi tavoitteena on, että kuntoutumisen kautta aiempaan asumiseen palataan samassa tai paremmassa kunnossa kuin ennen sairaalahoitoon joutumista."

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 12:

Jäsen Heidi Ahola: Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 12 ensimmäisen kappaleen toinen lause kuulumaan seuraavasti: "Työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstökokemuksen parantamiseen sekä työnantaja-

21.08.2018

mielikuvan kehittämiseen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Työvoiman saatavuudessa keskeistä on kuitenkin myös palkkauksen kehittäminen.”

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 13:

Jäsen Heidi Ahola: Poistetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen toiminnallisista tavoitteista (s. 17) seuraava mittari: ”Ympäri vuorokauti-
sessa hoivassa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee edelliseen vuoteen verrattuna, siten että laitoshoidon osuus hoivasta pienenee vuoteen 2018 verrattuna.”

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 14:

Jäsen Mari Rantanen: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sitovan toiminnallisen tavoitteen palvelurakenteen keventäminen (s. 17) ensimmäinen mittari muutetaan seuraavaan muotoon: ”Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä pysyy ennallaan vuoteen 2018 verrattuna”.

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Heidi Ahola): Muutetaan päätösehdotuksesta kohta ”- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen monipuolisilla ja riittäväillä palveluilla” seuraavasti: ”- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla”.

Jaa-äännet: 3

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula

Ei-äännet: 10

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Heidi Aholan vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

21.08.2018

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Heidi Ahola): Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraava lause: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa vastataan alan työvoimapulaan myös alan pienimpiä palkkoja nostamalla erityisesti työvoimapulasta kärsivissä tehtävissä."

Jaa-äännet: 11

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Markus Kalliola, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Heidi Ahola, Sandra Hagman

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Leo Bergman): Lisätään päätösesitykseen uusi kohta: "Talousarvioesityksen sitovien tavoitteiden mittareiden lisäksi lautakunnan tahtotila on, että vuoden 2019 jälkeen pyritään mittaamaan myös kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien määrää. Näin ollen sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että toimiala ryhtyy toimiin teknisten kyvykkyyksien päivittämiseksi, jotta tätä tunnuslukua pystytään tulevaisuudessa mittaamaan."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 4

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula, Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Leo Bergmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 0 (tyhjää 4).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehtodus 10 (jäsen Tapio Bergholm): Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulle 17 sitovien toiminnallisten tavoitteiden kohdan Palvelurakenteen keventäminen mittari "Ympäri vuorokautisessa..." muutetaan seuraavaan muotoon: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja tehostetussa palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2018 verrattuna. Ympäri vuorokautisen hoivan määrää nostetaan vastaamaan paremmin tällä vuosituohannella tapahtunutta ikäihmisten (yli 75-vuotiaiden ja erityisesti yli 85-vuotiaiden) lukumäärän kasvua."

Ei-ehdotus: Vastaehtodus 13 (jäsen Heidi Ahola): Poistetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen toiminnallisista tavoitteista (s. 17) seuraava mittari: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee edelliseen vuoteen verrattuna, siten että laitoshoidon osuus hoivasta pienenee vuoteen 2018 verrattuna."

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Markus Kalliola, Matias Pajula, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Sandra Hagman, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehtoduksen äänin 10 - 3.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehtodus 10 (jäsen Tapio Bergholm): Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulle 17 sitovien toiminnallisten tavoitteiden kohdan Palvelurakenteen keventäminen mittari "Ympäri vuorokautisessa..." muutetaan seuraavaan muotoon: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja tehostetussa palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2018 verrattuna. Ympäri vuorokautisen hoivan määrää nostetaan vastaamaan paremmin tällä vuosituohannella tapahtunutta ikäihmisten (yli 75-vuotiaiden ja erityisesti yli 85-vuotiaiden) lukumäärän kasvua."

Jaa-äännet: 3

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula

21.08.2018

Ei-äännet: 10

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 11 (jäsen Heidi Ahola): Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 7 neljäs kappale seuraavaan muotoon: "Ikääntyneiden palveluissa palvelurakenteen muutosta jatketaan. Toiminnan painopistettä siirretään kotona asumisen tukemiseen siten, että jokaiselle vanhukselle voidaan taata hänelle sopivin hoitomuoto. Ympäri vuorokautiseen hoitoon pääsemistä parannetaan niin, että hoitoon pääsee aina silloin kun hoidon turvaaminen kotona ei ole enää mahdollista. Helsingin sairaalassa painopiste on geriatrisessa akuuttihoitossa, kuntoutuksessa ja palliativisessa hoidossa. Tavoitteena on, että sekä sairaala- että arviointi- ja kuntoutustoiminnassa aiempaan asumiseen palaavien osuus nousee. Pyöröviilmiön vähentämiseksi tavoitteena on, että kuntoutumisen kautta aiempaan asumiseen palataan samassa tai paremmassa kunnossa kuin ennen sairaalahoitoon joutumista."

Jaa-äännet: 3

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Heidi Aholan vastaehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).

7 äänestys

21.08.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 12 (jäsen Heidi Ahola): Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 12 ensimmäisen kappaleen toinen lause kuulumaan seuraavasti: "Työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstökokemuksen parantamiseen sekä työnantajamielikuvan kehittämiseen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Työvoiman saatavuudessa keskeistä on kuitenkin myös palkkauksen kehittäminen."

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 7

Heidi Ahola, Leo Bergman, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Heidi Aholan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

8 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 14 (jäsen Mari Rantanen): Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sitovan toiminnallisen tavoitteen palvelurakenteen keventäminen (s. 17) ensimmäinen mittari muutetaan seuraavaan muotoon: "Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä pysyy ennallaan vuoteen 2018 verrattuna".

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Markus Kalliola, Matias Pajula, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Sandra Hagman, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

Esittelijä

21.08.2018

Asia/6

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2021 (Sote-lautakunnan hyväksymä 21.8.2018)
- 2 Talousarvioehdotus vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2021 (esitys)
- 3 Tilankäyttöohjelma_taulukko 2018_05_21
- 4 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2019-2028
- 5 Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raami sekä taloussuunnitelman 2019-2021 laatimishojeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen antamat vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019-2021 laatimishojeet (liite 4).

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdennetaan sosiaali- ja terveystoimialalle käytettäväksi seuraavasti:

1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen 5 milj. euroa
- ennaltaehkäisevien palvelujen ja avopalvelujen vahvistamiseen
- lastensuojelun sijaishuollon tarpeen kasvuun vastaamiseen
2. Ikäntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen 6 milj. euroa
- palveluneuvonnan ja -ohjauksen sekä varhaisen palvelutarpeen arvioinnin vahvistamiseen
- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen monipuolisilla ja riittäväillä palveluilla

3. Palvelujen saavuuden turvaamiseen 2 milj. euroa
- sähköisten palvelujen lisäämiseen osallisuuden vahvistamiseksi, matalan kynnyksen kontaktien mahdollistamiseksi ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi asiakkaan omassa toimintaympäristössä
 - terveysasemapalvelujen saatavuuden parantamiseen.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvion laadintaa ohjaavat kaupunginhallituksen 28.5.2018 päättämät kannanotot:

"Kaupunkistrategia on kaupungin keskeisin toimintaa ohjaava asiakirja ja johtamisen väline. Kaupunkistrategiaa toteutetaan ja seurataan talousarvion, taloussuunnitelman, käyttösuunnitelman ja tulosbudjetin avulla. Lauta- ja johtokuntien tulee toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita toimintasuunnitelmaa ja tulosbudjettia hyväksyessään. Kaupunkistrategian mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen koordinaatiota vahvistetaan Helsingissä ja talousarviossa tulee esittää hyvinvoinnin ja edistämisen keskeiset toimenpiteet toimialalla.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee perustua kaupunkistrategiaan. Toimialojen tulee sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita asettaessaan kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteet ovat toimialatasoisesti merkittäviä ja antavat riittävän kuvan toimialan toiminnasta.

Vuoden 2019 talousarviomäärärahojen taso tarkistetaan vastamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta kaupunkistrategiassa sovitulla tavalla talousarviovalmistelun edetessä."

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja tuottaminen saattavat muuttua 1.1.2021 alkaen, jos sosiaali- ja terveystoimien järjestäminen siirtyy maakunnille ja järjestäminen ja tuottaminen erotetaan toisistaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus ja ohjaus muuttuvat.

Sosiaali- ja terveystoimiala valmistelee mietintöä hallituksen esityksistä kesän ja alkusyksyn aikana ja hallituksen tavoitteena on saada maakunta- sekä sosiaali- ja terveystoimien uudistusta ja valinnanvapautta koskevat lakiesitykset hyväksytyä syksyn aikana.

Helsinki osallistuu aktiivisena toimijana maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun. Samaan aikaan tavoitteena on, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat kaikilta osin kilpailukykyisiä. Riippumat-

ta maakunta- ja soteuudistuksen etenemisestä palveluja uudistetaan määrätietoisesti sellaisiksi, jotka helsinkiläiset haluavat jatkossakin valita. Tämä saavutetaan palveluja ja palvelurakennetta uudistamalla ja huolehtimalla asiakaskokemukseltaan ja saatavuudeltaan sekä saavutettavuudeltaan hyvistä, vaikuttavista ja laadukkaista monipuolisista palveluista sekä asianmukaisista toimitiloista. Muutoksessa myönteinen henkilöstökokemus edellyttää henkilöstön osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja itseohjautuvuutta tukevaa valmentavaa johtamista.

Esitys vuoden 2019 talousarvioksi

Esitys sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelmaksi on esityslistan tämän asian liitteenä numero 1.

Menot milj. euroa	TP 2017	TA 2018	Raami 2019	Muutos, milj. euroa	Muutos %
Sote yhteensä	2 046,4	2 060,6	2 094,9	+34,3	+1,7 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	1 434,2	1 453,6	1 477,0	+23,4	+1,6 %
Vastaanotto-keskukset ja muut valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut	17,4	14,5	17,9	+3,4	+23,4 %
Toimeentulotuki	30,9	20,5	18,0	-2,5	-12,2 %
Apotti ja Sotemaakuntauudistus	1,8	6,3	6,3	0	0
HUS-kuntayhtymä	562,0	565,7	575,7	10,0	+1,8 %

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioesitys on laadittu kaupunginhallituksen antamaan talousarvioraamiin.

Talousarvion laatimisoheissa todetaan, että vuoden 2019 kaupungin raamin lähtökohtana ovat kaupunkistrategian taloustavoitteet. Raamis- sa 2019 kaupungin toimintamenojen kasvu on mitoitettu strategian mu-

kaisesti asiakasmäärän kasvuun ja kustannustason nousuun vähennettyä vuotuisella -0,5 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Sosiaali- ja terveystoimen kokonaisraami kasvaa 34,3 milj. euroa (1,7 %) vuoden 2018 talousarviosta, missä merkittävimmät tekijät ovat sosiaali- ja terveystalouden raamin kasvu 23,4 milj. eurolla ja HUS-kuntayhtymän raamin kasvu 10 milj. eurolla (1,8 %), joka alittaa kuitenkin vuoden 2018 ennustetun tason.

Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen nettobudjetoidun talousarviokohdan raami kasvaa 3,4 milj. euroa (23,4 %), toimeentulotuen raami pienenee 2,5 milj. euroa (12,2 %) ja Apotti ja sote-maakuntauudistuksen raami pysyy vuoden 2018 talousarvion tasolla.

Sosiaali- ja terveystalouden palvelut

Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen tuottavuustavoitetta toteutetaan mm. edistämällä digitalisaatiota ja jatkamalla määrätietoista palvelurakenteen keventämistä ja tarkastelemalla vaihtoehtoisia tapoja tuottaa palveluja mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tuottavuuden parantamista tehdään palvelujen laadusta ja niiden hyvinvointivaikutuksista huolehtien. Oman toiminnan yksikkökustannukset ovat pääsääntöisesti laskeneet ja yksikkökustannuksissa tavoitellaan edelleen laskua ja muiden kaupunkien keskiarvoa. Palvelujen myöntämisperusteita yhdenmuikaistetaan muiden Uudenmaan kuntien kanssa.

Palvelusetelin osuutta palvelujen tuottamistapana lisätään ja selvitetään uusia palvelusetelivaihtoehtoja. Mahdollisessa valinnanvapauskokeilussa pilotoidaan asiakasseteliä eri toiminnoissa ja kokeilun edetessä otetaan käyttöön kaikki valinnanvapauslaissa mainitut asiakassetelit. Tuetaan omaishoidon tuen käyttöä yhtenä palvelujen tuottamistapana. Laajennetaan hallitusti aukioloaikoja osana palvelujen uudistamista saatujen kokemusten perusteella.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystaloudella seuraa strategian toteutumista talousarvioon asetettujen sitovien toiminnallisten tavoitteiden kautta. Kokonaisuutena sitovien toiminnallisten tavoitteiden päämääränä on ohjata toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Sitovat toiminnalliset tavoitteet on johdettu strategian kaupunkiyhteisistä kärkihankkeista ja tavoitteista. Sosiaali- ja terveystalouden sitovat tavoitteet ovat:

Parannamme asiakaskokemusta ja asiakastytyvyyttä.

Edistämme helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä.

Palvelumme ovat lähellä kaupunkilaisia ja helposti saatavissa.

Toimintamme on taloudellisesti kestävä ja tuottavaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet on tarkemmin kuvattu liitteessä 1.

Muu toiminnalliset tavoitteet

Muut toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia toiminnallisia tavoitteita täydentäviä tavoitteita, jotka tukevat kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista. Sosiaali- ja terveystoimialan muut toiminnalliset tavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Määrälliset tavoitteet

Suoritettavatavoitteet pohjautuvat vuoden 2018 ennustettuun tasoon, minkä lisäksi tavoitteissa on huomioitu toiminnallisia muutoksia. Suoritettavatavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Palvelujen tuotantotapoja kehitetään vahvistamalla edelleen asiakkaan roolia ennaltaehkäisevien toimien, itsehoidon ja digitaalisten palvelujen avulla niin, että helsinkiläiset tekevät hyvinvointia ja terveyttä edistäviä valintoja arjessaan.

Uudistetaan moniammatillisia, integroitua palveluja sekä kotiin ja asiakkaan omaan toimintaympäristöön vietäviä palveluja vastaamaan paremmin asiakastarpeita. Vakiinnutetaan edelleen vastaanotto toiminnan rinnalle ja vaihtoehdoksi kevyempiä palveluja ja sähköisiä palveluja.

Jatketaan palvelurakenteen keventämistä. Laitoshoidon vähennetään ja erilaisia kotiin ja muuhun asiakkaan toimintaympäristöön vietäviä palveluja ja kuntoutusta lisätään.

Investoinnit

Kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman suunnittelun lähtökohtana on vuotuinen kokonaisinvestointitaso on noin 700 milj. euroa. Kaupunkitasolla on linjattu, että toimialojen ja liikelaitosten tulee laatia tilankäyttöohjelmat ja niiden tehostamissuunnitelmat.

Tavoitteena on, että investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella siten, ettei lainakanta asukasta kohden kasva. Sosiaali- ja terveystoimiala on laatinut priorisoidun 10-vuotissuunnitelman tulevista investoinneista. Suunnitelma sisältää myös poistuvat tilat.

Sosiaali- ja terveystoimialan tilankäyttöohjelma on esityslistan tämän asian liitteenä 2.

Irtain käyttöomaisuus

Sosiaali- ja terveystoimialan irtaimen omaisuuden raami on 11,95 milj. euroa, mikä on 1,3 milj. euroa kuluvan vuoden irtaimen omaisuuden raamia suurempi. Irtaimen omaisuuden hankinnat ovat tämän asian liitteenä 3.

Yhteenveto

Toimialajohtaja toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen päättämän raamin mukaiseksi. Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviokohtaan osalta vuoden 2019 talousarvioesitys kasvaa 1,6 %. Raamin kasvu ei kuitenkaan kata kokonaisuudessaan arvioidun väestönkasvun 1,2 % ja kustannustason muutoksen (arvioitu peruspalveluindeksi 2,6 %) kustannusten kasvua. Vuoden 2019 talousarvion pohjan pitävyyden kannalta aivan keskeistä on budjetissa pysyminen kuluvana vuonna. Kaupunginhallituksen 28.5.2018 päätöksen mukaisesti vuoden 2019 talousarviomäärärahojen taso tarkistetaan vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalveluihin hintaindeksi) ja väestönkasvusta kaupunkistrategiassa sovitulla tavalla talousarviovalmistelun edetessä.

Sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuksien tarkemmat suunnitelmat palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi valmistellaan käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä syksyllä 2018.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2021 (muokattu 16.8.2018)
- 2 Tilankäyttöohjelma_taulukko 2018_05_21
- 3 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2019-2028
- 4 Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raami sekä taloussuunnitelman 2019-2021 laatimishojeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.08.2018

Asia/6

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.08.2018 § 181

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2018 Pöydälle

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi